

**Základní škola národního umělce Petra Bezruče,
Frýdek-Místek, tř. T. G. Masaryka 454**

Školní vzdělávací program školní družiny

Č. j.:	ŠVP 2016-02
Vypracoval:	Bc. Jaroslava Marášková, vedoucí ŠD
Schválil:	Mgr. Zbyněk Šostý, ředitel školy
Projednáno dne:	Pedagogická rada – 23. 6. 2016
Účinnost ode dne:	1. 9. 2016

Změny jsou prováděny formou číslovaných písemných dodatků, které tvoří součást tohoto předpisu, po předchozím projednání se zaměstnanci školy. Řád je závazný pro všechny zaměstnance školy.

OBSAH

---

1. Úvod.....	3
2. Cíle školní družiny	3
3. Historie a charakteristika školní družiny.....	4
4. Materiální a personální podmínky.....	4
4.1 Materiální podmínky.....	4
4.2 Personální podmínky.....	5
5. Charakteristika ŠVP.....	5
Motto: S poznáním a hrou v družině „Pod sovou“	5
6. Pravidelná činnost ve Školní družině.....	6
6.1 Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace	6
6.2 Vzdělávací oblast : Matematika a její aplikace.....	7
6.3 Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie.....	8
6.4 Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	9
6.5 Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	10
6.6 Vzdělávací oblast: Umění a kultura	11
6.6.1 Vzdělávací obor: Výtvarná výchova	11
6.6.2 Vzdělávací obor: Hudební výchova	12
6.6.3 Vzdělávací obor : Dramatická výchova	14
6.7 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	15
6.7.1 Vzdělávací obor: Tělesná výchova	15
6.7.2 Vzdělávací obor: Výchova ke zdraví.....	16
6.8 Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce.....	17
7. Příležitostná činnost ve Školní družině.....	18
8. Zájmová činnost ve Školní družině	20
8.1 Charakteristika navrhovaných zájmových kroužků:	20
8.1.1 Literární kroužek.....	20
8.1.2 Přírodověda a ekologie	21
8.1.3 Výtvarný kroužek.....	21
8.1.4 Keramický kroužek.....	21

8.1.5 Country tance.....	21
8.1.6 Hra na flétnu.....	22
8.1.7 Dramatická výchova.....	22
8.1.8 Pohybové hry	22
8.1.9 Florbal.....	22
8.1.10 Aerobic.....	23
8.1.11 Dovedné ruce.....	23
8.1.12 Vaření	23

1. ÚVOD

Školní družina je zřízena podle zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), a řídí se vyhláškou MŠMT č. 74/2005 Sb. O zájmovém vzdělávání a vyhláškou č. 279/2012 Sb.

ŠD realizuje výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost mimo vyučování. Činnosti probíhají formou pravidelných nebo příležitostných aktivit. Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Strategií pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času.

Identifikace ŠD

Adresa ŠD: při Základní škole národního umělce Petra Bezruče, Frýdek-Místek, tř. T. G. Masaryka 454

Ředitel školy: Mgr. Zbyněk Šostý

Vedoucí vychovatelka: Bc. Jaroslava Marášková

Telefon: 558 445 310

Internetové stránky: www.1zsfm.cz

IČ: 60045965

2. CÍLE ŠKOLNÍ DRUŽINY

- položit základy ke klíčovým kompetencím: smysluplné trávení volného času, komunikativním, sociálním, učebním
- formou zájmového vzdělávání rozvíjet a podporovat u dítěte jeho zájmy, nadání, sebevědomí
- vést děti k podílení se na tvorbě a udržování příjemného prostředí z hlediska estetického i ekologického

Zájmové vzdělávání ve Školní družině naplňuje také obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem. Jde zejména o rozvoj žáka, jeho učení a poznání, osvojování základů hodnot, na nichž je založena naše společnost, získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí. Zájmová činnost probíhá především při vlastní činnosti dětí, prostřednictvím jejich interakce s okolím, která vychází částečně z individuální volby, dětské zvědavosti a radosti z poznávání, potřeby bavit se a komunikovat. Základním prostředkem je hra založená na zážitku účastníků, které obohacuje o sebepoznávání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti, navozuje kladné emoce.

Podmínky pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami

Respektujeme individualitu každého žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Při výběru činností ve školní družině, při motivování a hodnocení žáka bude brán ohled na integraci těch, kteří mají speciální vzdělávací potřeby. Postupy při výchově a vzdělávání konzultujeme s třídním učitelem, školním psychologem, případně s asistentem pedagoga a řídíme se individuálním vzdělávacím plánem žáka.

3. HISTORIE A CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina je součástí základní školy, jejíž budova má dlouholetou historii. Základní kámen byl položen již 2. 12. 1888, při příležitosti narození císaře. Už 15. 9. 1889 bylo zahájeno vyučování německé měšťanské chlapecké školy. České školství se rozvíjelo po vzniku Československé republiky a v r. 1924 navštívil město T. G. Masaryk. Do r. 1953 byla v historické budově chlapecká a dívčí měšťanská škola devítiletá, pak střední smíšená škola. V roce 1961 se české školství opět vrací k devítileté základní škole. Část 1. stupně se učí v budově na ulici Bruzovská, která i se školní jídelnou podlehla v roce 1969 demolici. K historické budově bylo nutno přistavět přístavbu, jejíž vzhled byl ale poznamenán tehdejší komunistickou architekturou. Celý 1. stupeň základní školy se zde začíná učit 1. 9. 1988. Byla vybudována také školní jídelna.

Školní družina měla samostatnou budovu, nejprve na ul. Jiráskova, kde je dnes zřízena knihovna, později na ul. Husova. V r. 1997 se budova v restituci vrátila majitelům a Školní družina se přestěhovala do vily na ul. Nár. mučedníků. V letech 1997 – 2005 se v této budově také vyučovalo, protože obě budovy Základní školy nestačily velkému počtu žáků.

V současné době Školní družina provozuje svou činnost v budově školy. Škola se nachází v centru města, s vnitřním hřištěm pro míčové sporty a běh. Další hřiště pro společné hry a výtvarné činnosti je umístěno u krčku tělocvičny. Školní družina využívá možnost trávit čas v prostorách vilky (přibližně 15 minut vzdáleném od školy), nebo v nedalekém veřejném parku.

4. MATERIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

4.1 MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Některá oddělení školní družiny fungují ve třídách školy, v nichž se vyučuje projektovému vyučování Začít spolu. Jsou vhodněji uspořádány a vybaveny než třídy klasické. Jiná oddělení jsou v třídách klasických, v nichž však mají k dispozici kobercovou plochu. Navíc má školní družina hernu, která slouží pro ranní a odpolední scházení dětí, provozování zájmových kroužků, hernu pro činnosti hudební, dramatické a výtvarné a školní kuchyňku. K dispozici jsou taktéž tělocvičny, odborné učebny – počítačová, s interaktivní tabulí. Ke sportování je možné využít školní hřiště a k odpočinkové činnosti venkovní herní plocha.

Školní družina využívá také budovu na ulici Nár. Mučedníků. Děti zde mohou pracovat ve výtvarné dílně, využívat sportovní místnost a velkou hernu. Kolem vilky je oplocená zahrada, kde děti sportují, společně se věnují různým aktivitám a mají kousek přírody uprostřed města jen pro sebe.

4.2 PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Ve Školní družině v současné době pedagogicky působí devět plně kvalifikovaných vychovatelek, kapacita Školní družiny je 270 dětí. Personální složení vychovatelek zajišťuje pestrou skladbu vedení zájmových činností – výtvarné, hudební, sportovní, rukodělné, přírodovědné. Odborné a profesní kompetence si prohlubují formou akreditovaných kurzů KVIC, samostudiem i studiem na vysoké škole. Kolektiv vychovatelek mezi sebou dobře spolupracuje, což je předpokladem pro kvalitní činnost Školní družiny.

Některé vychovatelky pracují zároveň jako asistentky učitele ve třídách s projektovým vyučováním Začít spolu, nebo jako asistentky žáka s integrací. Činnosti ve Školní družině mohou proto lépe korigovat se školním vyučováním. Velkou výhodou je také úzká spolupráce s třídní učitelkou a školním psychologem.

5. CHARAKTERISTIKA ŠVP

MOTTO: S POZNÁNÍM A HROU V DRUŽINĚ „POD SOVOU“

ŠVP Školní družiny vychází ze ŠVP Základní školy nár. um. P. Bezruč a navazuje na něj. Opírá se také o základní principy programu „Začít spolu“. Je orientován na dítě, na jeho vztahy s vychovateli, dětmi, rodiči.

Hlavním principem programu „Začít spolu“ je individuální přístup ke každému dítěti. ŠVP Školní družiny se snaží o to, aby každé dítě mělo prostor pro své sebevyjádření, uplatnění svých schopností a talentu, aby vychovatelé měli možnost poznat každé dítě a věnovat se mu podle jeho potřeb. Velmi důležitá je přitom také aktivní účast rodiny, rodiče dostávají možnost spoluúčasti při činnostech ve Školní družině. Mohou si prohlédnout prostředí, v němž děti tráví svůj volný čas a zároveň poradit dítěti při výběru zájmových činností.

ŠVP je rozdělen do tří částí podle charakteru činností:

- pravidelná činnost
- zájmová činnost
- příležitostná činnost

Skladba činností je tvořena tak, aby vyhovovala dennímu režimu dětí, tématicky navazovala na výuku a dávala možnost aktuálně reagovat na potřeby dětí, učitelů, vychovatelů i rodičů.

Při všech činnostech ve Školní družině se musí dodržovat pravidla bezpečnosti, která jsou uvedena ve Školním řádu školy, Vnitřním řádu Školní družiny a bezpečnostních směrnicích.

Pro větší ochranu dětí je upraven i vstup do školy, který je vždy ošetřen dozorem zaměstnance školy. Rodiče a návštěvníci školy musí dodržovat pokyn ředitele školy o vstupu do budovy.

Dokument o vstupu do budovy školy a Vnitřní řád Školní družiny je přílohou ŠVP.

6. PRAVIDELNÁ ČINNOST VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Pravidelná činnost ve Školní družině začíná prvním dnem školního roku a ukončuje se poslední den školního roku. Probíhá v jednotlivých odděleních ŠD, kde je jedna vychovatelka a počet dětí, který je daný zákonem nebo vyhláškou MŠMT. Oddělení ŠD jsou umístěna v prostorách k tomu určených a činnost může být prováděna také mimo ně, např. v tělocvičně, na hřišti, v odborných učebnách, v přírodě atd.

Pravidelná činnost ve ŠD se řídí ŠVP, ročním plánem ŠD, týdenními plány a týdenní skladbou zaměstnání v Třídní knize. Týdenní skladbu zaměstnání si určí každá vychovatelka pro své oddělení na začátku školního roku podle rozvrhu hodin žáků ve škole, stravovacího a pitného režimu dětí, docházky dětí do zájmových kroužků a celkového rozvrhu hodin vychovatelek ve ŠD. Týdenní skladba zaměstnání obsahuje činnosti ze vzdělávacích oblastí, které mají být vhodně rozloženy v jednotlivých dnech a mají přiměřeně navazovat na školní vyučování.

Pro práci s dětmi v ranní, odpolední popř. dopolední družině zvolí vychovatelka vhodnou činnost z jakékoli vzdělávací oblasti, musí ale brát ohled na denní dobu a fyzický i psychický stav dětí v této denní době.

6.1 VZDĚLÁVACÍ OBLAST : JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Činnosti v této oblasti je možno zařadit do oddechových a rekreačních činností – hry, společné i samostatné čtení apod., výchovných a vzdělávacích činností – příprava na vyučování, didaktické hry atd., zájmových činností – literární kroužky, školní knihovna, příležitostných činností – návštěva knihovny, divadla, kina, případně je přiřadit do průřezových témat s jinými oblastmi a obory.

Práce s hlasem

- správné dýchání, například hra na lokomotivu, sfoukávání „svíček“ na dortu
- dodržování správného tempa řeči – napodobování rychlosti, želvy, koně, apod.
- srozumitelné vyslovování jednotlivých hlásek – říkadla, básničky
- snaha o měkký hlasový začátek
- cvičení obratnosti mluvidel – jazykolamy, procvičování mimického svalstva

Hláska, slabika, slovo, věta

- rozlišování zvukové a grafické podoby písmen, například básničky, obkreslování písmen
- provádění sluchové analýzy a syntézy, např. slovní kopaná, pořadí písmen
- skládání – modelování – písmenek do slabik
- skládání slabik do slov
- skládání slov do vět a vnímání smyslu věty
- čtení písmenek, slabik, slov
- vyjadřování pocitů z přečtených textů
- malování obrázků k přečteným textům
- dramatické vyjádření přečteného textu

Komunikace

- učit se naslouchat
- rozlišování vhodného pozdravu podle situace
- správná volba oslovení
- správná formulace prosby, poděkování
- upozornění kamaráda na nevhodné chování, chybu
- svěřování svých pocitů, starostí a názorů kamarádům

Společná a samostatná četba

- poslouchání četby vychovatele
- poslouchání četby kamarádů
- čtení pohádek a příběhů ostatním
- samostatné čtení pohádek a příběhů
- seznamování s obrázky v knihách
- seznamování se se jmény autorů a ilustrátorů knih
- poslech audio nahrávek dětských knih a pohádek
- sledování video nahrávek dětských filmů a pohádek

Příprava na vyučování

- psaní domácích úkolů, případně dokončení práce z vyučování
- učení se básniček a textů do vyučování
- procvičování učiva ČJ formou didaktických her, počítačových programů atd.

6.2 VZDĚLÁVACÍ OBLAST : MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Činnosti v této oblasti je možno zařadit do oddechových a rekreačních činností – hry, luštění číselných křížovek a sudoku, výchovných a vzdělávacích činností – příprava na vyučování, didaktické hry, příležitostných činností – soutěže „Pexesiáda“, „Puzzliáda“, případně je zařadit do průřezových témat s jinými obory. V tomto vzdělávacím oboru je možno počítat i se zájmovou činností, pokud bude zájem dětí a vychovatelek.

Slovní hry s čísly

- určování počtu věcí – knoflíky, lentilky
- určování počtu předmětů ve třídě
- matematické hry, např. “Na zmrzlíka”
- počítání v kruhu

Kvízy, křížovky, sudoku

- luštění číselných křížovek a osmisměrek
- počítání číselných pyramid a sudoku

Hudební a pohybové hry s čísly

- napodobování tvaru číslic tělem
- sestavování víceciferných čísel s kamarády
- vytváření číselné řady – při hře v kruhu
- sestavování řady vagónků, žebřík, komín apod.
- doprovázení říkadel a popěveků pohyby

Hry s geometrickými tvary

- vyhledávání různých geometrických tvarů a těles v kostkách
- sestavování tvarů a těles z kostek
- sestavování obrazců z geometrických tvarů
- skládání Lega, Chevy a jiných stavebnic

Šachy a jiné deskové hry

- poznávání šachovnice formou hry – pohybové, hudební, slovní
- poznávání šachových figurek
- postavení figurek na šachovnici
- tahy šachovými figurkami
- základní strategie šachové hry
- pravidla jiných deskových her – mlýn, dáma atd.

Příprava na vyučování

- psaní domácích úkolů, případně dokončení práce z vyučování
- procvičování sčítání, odčítání, násobení a dělení v čís. oborech podle věku dětí
- dokončení prací z vyučování
- procvičování učiva pomocí výukových počítačových program

6.3 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Činnosti v této oblasti je možno zařadit do oddechových a rekreačních činností – malování v počítačovém programu, hraní vhodných počítačových her, výchovných a vzdělávacích činností – výukové programy, vědomostní hry, případně je zařadit do průřezových témat s jinými obory. V této oblasti je možno počítat i se zájmovou činností.

Individuální práce s počítačem

- poznávání počítače a jeho částí
- zapnutí potřebných programů
- seznámení s programy Microsoft Office Word, Excel, Power Point
- práce s interaktivní tabulí
- procvičování učiva ve výukových programech – Ma, ČJ, Prvouka, AJ a dalších
- uplatňování znalostí ve vědomostních počítačových hrách
- malování v počítačovém programu
- hraní vhodných počítačových her
- vyhledávání informací o šachové hře

Skupinová práce s počítačem

- práce ve výukových programech paralelně se svými kamarády
- komunikace v příslušných programech se svými kamarády
- příprava jednoduchých úkolů pro kamarády
- připojení na internetovou síť a práce v ní
- seznámení s bezpečností na internetu
- vyhledávání informací na internetu
- komunikace s kamarády pomocí internetu
- skupinová práce s interaktivní tabulí
- hra šachy v internetové i školní síti

6.4 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Činnosti v této oblasti je možno zařadit do oddechových a rekreačních činností – malování hodin, dopravních značek, výchovných a vzdělávacích činností – poznávání okolí školy, poznávání pracovníků školy, orientace v čase, příležitostných činností – dopravní soutěže, jízdy zručnosti, vycházky, případně je zařadit do průřezových témat s jinými obory.

Rodina

- poznávání příbuzenských vztahů – hra na rodiče, babičku a dědečka atd.
- poznávání práv a povinností v rodině
- vyprávění o významných událostech v rodině – narozeniny, nový sourozenec

Škola

- poznávání své školy a jejího okolí – vycházky
- seznamování se s řádem ŠD a bezpečností při činnostech – vyprávění, rozhovory, dramatické ztvárnění
- seznámení s historií a tradicemi školy
- znalost hlavních a pro dítě důležitých osobností školy

Čas

- rozlišování minulosti, současnosti, budoucnosti – vzpomínky ze školky, hra na povolání
- rozeznávání ročních období
- poznávání hodin, minut, vteřin
- časová orientace

Dopravní výchova

- rozlišování dopravních prostředků
- malování dopravních značek
- jízda na kole – koloběžce podle dopravních předpisů
- popis bezpečné cesty do školy

6.5 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Činnosti v této oblasti je možno zařadit do oddechových a rekreačních činností – hry, stavebnice, čtení k tématu, výchovných a vzdělávacích činností – poznávání přírody, sluneční soustavy apod., zájmových činností – přírodovědné a pěstitelské kroužky, příležitostných činností – vycházky, exkurze, návštěva kina, výlety a další aktivity, případně je přiřadit do průřezových témat s jinými obory.

Země a vesmír

- prohlížení map, globu
- pozorování modelu Sluneční soustavy
- kreslení Slunce a planet
- sledování výukových programů o vesmíru a Zemi

Živá a neživá příroda

- pozorování přírody na vycházkách
- ohmatávání různých přírodnin
- porovnávání svých zkušeností s obrázky v encyklopediích
- malování přírody

Rostliny

- pozorování a sběr kytiček při výletech a vycházkách
- zakládání rostlin do herbáře
- rozlišování bylin, keřů a stromů v přírodě formou her a soutěží
- sbírání různých rostlin – využití např. ve Vv
- vyhledávání informací v encyklopediích a používání při tvorbě projektů

Zvířata

- vyprávění o domácích zvířátkách, která mají děti doma
- pomocí her – pexeso, puzzle, kostky, stavebnice – poznávání zvířat
- pozorování živočichů při vycházkách
- dramatické ztvárnění příběhů a pohádek o zvířátkách
- čtení bajek, vyprávění s kamarády

Změny v přírodě

- znalosti ročních období, měsíců, dní
- časové zařazování různých svátků a významných období
- pozorování změn v přírodě v různých ročních obdobích – vycházky, tábory, pobyty

---

6.6 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA

6.6.1 VZDĚLÁVACÍ OBOR: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Činnosti v tomto oboru je možno zařadit do oddechových a rekreačních činností – kreslení k četbě, výchovných a vzdělávacích činností – rozvoj motoriky, rozlišování materiálů, zájmových činností – Dovedné ruce, Výtvarný kroužek, Keramický kroužek a další, příležitostné činnosti – návštěva výstav, výtvarné soutěže, případně je přiřadit do průřezových témat s jinými obory.

Kresba a malba

- jednoduché ztvárnění světa kolem sebe tužkou, pastely, pastelkami, vodovými barvami, temperovými barvami, křídami a jinými dostupnými materiály
- rozvoj fantazie a kreativity- např. hra s barvou
- kombinování výtvarných technik
- dodržování čistoty, péče o pomůcky a materiál
- hodnocení práce
- tvorba ve dvojicích, ve skupině
- použití netradičních výtvarných technik – např. malba prsty, malba na kameny
- kresba křídou na chodník, vytváření tvarů pro hry – např. skákaná, písmenkové obrázky

Modelování

- tvarování výrobků z modelovací hmoty
- tvarování výrobků z keramické hlíny
- zdobení výrobků glazurou a barvou
- osvojování si různých technik zpracování modelovací hmoty a keramické hlíny

Koláže

- výběr materiálů vhodných pro koláže – papír, textil, přírodniny
- kombinování materiálů
- stříhání a lepení kousků různých materiálů na výkres nebo jiný podklad

Šachy a deskové hry

- modelování figurek z plastelíny a jiných materiálů
- koláže šachovnice a desek ke hrám
- malování projektů ke hře šachy
- příprava masek s šachovou tematikou na karneval a k jiným příležitostem

---

6.6.2 VZDĚLÁVACÍ OBOR: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Činnosti v tomto oboru je možno zařadit do oddechových a rekreačních činností – poslech hudby, hudební hry, výchovných a vzdělávacích činností – poznávání rytmu, tempa hudby atd., zájmových činností – hra na flétnu, county tance, příležitostných činností – koncerty, pěvecké soutěže, vystoupení při různých příležitostech, případně je přiřadit do průřezových témat s jinými obory.

Hudební hry

- používání těla jako hudebního nástroje
- malování hudebních značek
- opakování zvuků ozvěnou
- opakování hudebních motivů ozvěnou
- reakce na motorické a sluchové podněty – tleskání, dupání
-

Pěvecký a mluvní projev

- jednohlasý zpěv
- zpěv ve skupině
- správné dýchání
- správná výslovnost textů písní

Rytmus

- vytleskávání rytmu hudby
- používání Orffových nástrojů
- poslech hudby
- zpěv rytmických skladeb
- rytimizace jednoduchých textů

Tempo

- poslech skladeb v různém tempu
- zpěv písní v různém tempu

Hudebně-pohybová činnost

- pohybové ztvárnění rytmu a tempa hudby
- taneční hry ve 2/4 a 3/4 taktu
- pohybové ztvárnění textu písně
- provádění hudebně-pohybových her, například „Eliška“, „Červený šáteček“, atd.

Relaxace při hudbě

- poslech relaxační hudby – v klidu vsedě nebo vleže
- vnímání relaxační hudby
- reakce na relaxační hudbu – slovní i pohybová

Hra na hudební nástroj

- použití Orffových nástrojů k rytimizaci a doprovodu zpěvu
- hra na flétnu v rámci zájmové činnosti
- využívání znalostí z Hv, kroužků nebo LŠU

Šachy a deskové hry

- pohybové hry na šachovnici
- zpěv písniček k pohádkovým figurkám
- ztvárnění rytmu a melodie k písničkám
- hudební dramatická pásma

6.6.3 VZDĚLÁVACÍ OBOR : DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Činnosti v tomto oboru je možno zařadit do oddechové a rekreační činnosti – hry na povolání, čtení, výchovných a vzdělávacích činností – chování při různých příležitostech, říkadla, básničky, zájmových činností – dramatický kroužek, případně je přiřadit do průřezových témat s jinými obory.

Já a moje rodina

- vyprávění kamarádům o sobě, svých sourozencích a rodičích
- kreslení členů rodiny
- předvádění nejčastějších situací v rodině
- hra „na povolání“ - čím jsou rodiče, čím by chtěli být oni
- vyjádření slovy i pohybem, co je pro něj v rodině důležité

Život ve škole

- vyprávění kamarádům, jak se mi ve škole líbí
- malování, předvádění, co bych chtěl ve škole změnit
- dramatické ztvárnění situací, do kterých se ve škole dostávám
- snaha o řešení problémů – pomoc kamarádů i vychovatelky
- předvádění bezpečné cesty do školy

Orientace ve společnosti

- napodobování různých společenských příležitostí – návštěva kina, divadla
- kritika chování při těchto příležitostech
- snaha o správné reakce a chování
- ověřování správnosti při hrách (na autobus, vlak, obchod atd.)

Pohádkové motivy

- čtení pohádek z knížek
- poslech čtení vychovatelky
- říkadla a básničky
- dramatické ztvárnění říkadel a básniček
- dramatizace jiných jednoduchých textů
- dramatické celky a divadelní ztvárnění na besídkách a při jiných příležitostech

Šachy a deskové hry

- říkadla a básničky o figurkách a šachovnici
- poslech šachových pohádkových příběhů
- dramatizace pohádkových příběhů

6.7 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

6.7.1 VZDĚLÁVACÍ OBOR: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Činnosti v tomto oboru je možno zařadit do oddechových a rekreačních činností – hry, dechová a pohybová cvičení, výchovných a vzdělávacích činností – výchova ke hře podle pravidel, zájmových činností – florbal, sportovní hry, aerobic, příležitostných činností – sportovní soutěže, případně je přiřadit do průřezových témat s jinými obory.

Průpravná cvičení

- dechová cvičení s pojená s pohybem
- procvičování reakcí na povely
- protahovací a uvolňovací cviky
- posilování svalové soustavy

Cvičení s náčiním a na náradí

- příprava náradí podle pokynů vychovatele
- výklad pravidel bezpečnosti
- cviky na náradí přiměřené věku dítěte a jeho tělesné konstituci
- používání náčiní – padák, kužely, obruče atd.

Pohybové hry

- výklad pravidel
- spolupráce s kamarády při realizaci hry
- používání pomůcek potřebných k realizaci hry
- průběh hry podle pokynů vychovatele

Sportovní hry

- správná koordinace pohybů při chytání a házení míče
- hraní her s míčem, například "Na jelena", "Štafeta" ap.
- Základní pravidla sportovních her – kopaná, florbal, košíková, volejbal
- používání pravidel při realizaci her
- hra podle pravidel slušnosti

6.7.2 VZDĚLÁVACÍ OBOR: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Činnosti v tomto oboru je možno zařadit do rekreačních a oddechových činností – např. hry při rozlišování částí těla, smyslů atd., výchovných a vzdělávacích činností – zásady prevence nemocí, důležitá telefonní čísla, příležitostných činností – soutěže, besedy, případně je přiřadit do průřezových témat s jinými obory.

Poznáváme své tělo

- rozlišování částí těla
- určování tělesných rozdílů mezi sebou
- rozeznávání smyslů
- procvičování smyslů – např. hry se zavázanýma očima
- procvičování pravolevé orientace – umístění předmětů ve třídě atd.
- vytváření projektů o lidském těle

Zdraví a nemoc

- zásady prevence nemocí
- nebezpečí úrazu – dramatické ztvárnění
- měření teploty a porovnání s kamarády
- hledání informací o povolání lékaře, znalost svých lékařů
- znalost důležitých tel. čísel – hasiči, záchranná služba, policie
- ošetřování jednoduchých úrazů
- vytváření projektů o zdraví a nemoci

Hygiena

- znalost zásad zdravé výživy
- vytváření „pyramid“ potravin – zdravé, méně zdravé, škodlivé
- dodržování pitného režimu a vědomí jeho důležitosti
- sestavení jednoduchého zdravého jídelníčku
- besedy o škodlivosti návykových látek – cigarety, alkohol, drogy
- vyprávění s kamarády o nástrahách prodejců drog – dramatizace
- základní pravidla osobní hygieny
- základy správného stolování ve školní jídelně

6.8 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Činnosti v této oblasti je možno zařadit do oddechových a rekreačních činností – čtení a vyprávění o pracovních činnostech, výchovných a vzdělávacích činností – poznávání pracovních pomůcek a materiálů, zájmové činnosti – dovedné ruce, pěstitelské práce, vaření, příležitostných činností – soutěže, výstavy, vycházky, případně je přiřadit do průřezových témat s jinými obory.

Pracovní činnosti s papírem

- stříhání a lepení papíru různé velikosti a tloušťky
- skládání origami
- malování, stříhání, lepení a zdobení přáníček k různým příležitostem
- používání vlnitého a lepenkového papíru
- výroba papírových ozdob na vánoční stromeček

Pracovní činnosti s látkou

- navlékání nití, sešívání látky, přišívání knoflíků
- stříhání látky
- vyšívání jednoduchých motivů
- provlékání vlny a kousky látky osnovou

Pracovní činnosti s drátkou

- provlékání drátků
- uzlování drátků
- výroba zvířátek
- oplétání předmětů – kamínků, skleniček atd.

Pracovní činnosti s přírodními materiály

- sběr žaludů, kaštanů, suchých listů, větévek, kyticí atd.
- výroba zvířátek ze žaludů a kaštanů
- příprava koláže
- výstavky výrobků

Pracovní činnosti pěstitelské

- výběr semínek pro výsadbu rostlin
- příprava hlíny a květináče
- sázení semínek a cibulek rostlin
- pozorování růstu a starost o rostlinky

Pracovní činnosti v kuchyni

- příprava ovocných a zeleninových salátů
- příprava jednoduchých jídel studené kuchyně – jednohubky, chlebíčky, sendviče

Šachy a deskové hry

- látkové koláže šachovnice
- výroba figurek z různých materiálů

7. PŘÍLEŽITOSTNÁ ČINNOST VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Příležitostnou činností ve Školní družině rozumíme všechny akce, které neprobíhají ve Školní družině pravidelně. Organizují je vychovatelky Školní družiny a zúčastnit se jich mohou děti, které jsou řádně přihlášeny do ŠD a mají zaplacený poplatek ŠD. Děti, které ŠD pravidelně nenavštěvují, se mohou těchto akcí zúčastnit za předem určený poplatek a jen v případě, že jsou volné kapacity.

Další akce mohou probíhat ve spolupráci s učiteli, rodiči nebo s pracovníky jiných organizací - SVČ Klíč, Městská knihovna a dalších. V těchto případech si určují poplatky organizace, které akci pořádají. Příležitostné činnosti probíhají v čase provozu Školní družiny i mimo něj – odpoledne, večer, v sobotu, v neděli a o prázdninách. Mohou být podle svého zaměření tyto:

1. SOUTĚŽE

- výtvarné – asi 4x do roka, volí se témata k různým příležitostem
- hudební – každoročně “Skřivánek” – školní kolo, předvánoční hudební soutěže
- sportovní – atletický trojboj mezi školami, školní olympiády, sportovní soutěže na ozdravných pobytech, Předvánoční turnaj ve florbale (případně jiném sportu)
- přírodovědné – 1x v roce pro celou ŠD, dále vědomostní křížovky a kvízy, orientační běhy, soutěže spojené s výlety a vycházkami
- dopravní – jízdy zručnosti na kole a koloběžce, vědomostní soutěže (znalosti dopravních značek, pravidel atd.), soutěže pořádané společně s Městskou policií, SVČ Klíč apod.
- soutěže ve stolních hrách – pexeso, puzzle, Člověče, nezlob se, Halma, Šachy, Dáma atd.
- Akce a soutěže připravené SVČ Klíč – Den dětí, Citadela, MČR v pexesu, Puzzliáda atd.

2. KULTURNÍ AKCE

- návštěvy kina a divadla – podle nabídky v kulturním zpravodaji
- Karneval – tématické zaměření podle aktuální četby dětí
- divadelní představení ve škole – podle nabídky divadelních společností

- návštěvy koncertů
- návštěvy Akademií a kulturních akcí jiných škol a zařízení
- besedy v Městské knihovně
- školní a třídní besídky – děti také účinkují
- kulturní vystoupení dětí při akcích – Karneval, Předvánoční jarmark, Den Země, Den dětí atd.
- výstavy dětských prací – v areálu školy, případně i jinde

3. VZDĚLÁVACÍ AKCE

- zámecké lekce – přednášky a besedy ve Frýdeckém zámku
- výstavy – prohlídky výstav výtvarných prací ve školní galerii, přípravy výstav vlastních výrobků ve školní galerii, prohlídky výstav na zámku a v muzeích, výstavy zvířat, ptáků apod.
- přednášky a besedy – prevence návykových látek, zdravotní prevence, poučení o bezpečnosti při různých činnostech
- exkurze
- setkávání školních družin – ve spolupráci s jinými ŠD ve Frýdku - Místku a okolí

4. AKCE PRO RODIČE S DĚTMI

- Drakiáda – výroba a pouštění draků
- Předvánoční Jarmark – akce ZŠ nár.um. P Bezruč
- Setkání k různým příležitostem – besídky, malování velikonočních vajíček, malování na hedvábí, sklo, výroba předmětů z keramické hlíny, opékání párků a smažení vaječiny atd.
- Akce pro předškoláky a jejich rodiče

5. VÝLETY A DLOUHODOBĚJŠÍ POBYTY

- výšlapy – na hory v nejbližším okolí (Prašivá, Kotař, Smrk, Lysá hora atd.)
- zájezdy a pobyty ve dnech školního volna – ve spolupráci s SVČ Klíč
- ozdravné pobyty – společně s učiteli
- prázdninové akce – příměstské tábory, letní dětské pobytové tábory ve spolupráci se SVČ Klíč, DDM Vratimov a jinými dětskými organizacemi

6. SPORTOVNÍ AKCE

- horolezecká stěna SVČ Klíč
- plavání
- turnaj ve florbale – případně jiný sport, také pro děti z městských ŠD
- atletický trojboj – v jednotlivých odděleních
- šachový turnaj – ukončení školního roku

8. ZÁJMOVÁ ČINNOST VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Zájmovou činností ve Školní družině rozumíme zájmové kroužky, které jsou vedeny vychovatelkami školní družiny v čase, kdy má ŠD pravidelný provoz. Činnost v těchto kroužcích začíná 1. října daného školního roku a končí 31. května. Jsou přístupny všem dětem, které jsou do ŠD řádně přihlášeny a mají zaplacený poplatek za ŠD pro daný školní rok.

Organizace zájmové činnosti se stanoví vždy na začátku školního roku a musí být v souladu s rozvrhem hodin dětí. Obsah a rozsah zájmové činnosti je závislý na těchto faktorech:

- personální složení ve ŠD
- počet dětí v jednotlivých odděleních
- zájem dětí o zájmové činnosti
- přístupnost prostor pro zájmovou činnost (tělocvična, keramická dílna atd.)
- materiální zajištění

Rozvrh zájmových činností bude vytvořen každý školní rok k 1. říjnu a bude součástí Ročního plánu Školní družiny. Zájmová činnost ve školní družině bude probíhat v těchto vzdělávacích oblastech:

- **Jazyk a jazyková komunikace** - literární tvorba, činnosti ve školní knihovně
- **Člověk a příroda** – přírodověda, ekologie
- **Umění a kultura** – výtvarná výchova, keramika, country tance, hra na flétnu, dramatická výchova
- **Člověk a zdraví** – pohybové hry, aerobic, florbal
- **Člověk a svět práce** – dovedné ruce, vaření

8.1 CHARAKTERISTIKA NAVRHOVANÝCH ZÁJMOVÝCH KROUŽKŮ:

8.1.1 LITERÁRNÍ KROUŽEK

Zájmový kroužek patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Probíhá jednu hodinu týdně v prostorách Školní družiny nebo ve školní knihovně. Doporučený maximální počet dětí je 12.

Děti se na základě poslechu a rozboru literárních děl známých autorů, svých prožitků a zkušeností věnují vlastní literární tvorbě – psaní poezie, prózy. Důraz se klade jak na jazykovou stránku, tak i na obsahovou stránku dílka. Práce mohou prezentovat na stránkách časopisu Podsovák, nebo přispět do některého dětského časopisu.

Činnost kroužku přesahuje také do všech ostatních vzdělávacích oblastí.

8.1.2 PŘÍRODOVĚDA A EKOLOGIE

Zájmový kroužek patří do vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Probíhá jednou týdně v prostorách Školní družiny nebo venku, doba trvání hodinu až hodinu a půl – podle druhu činnosti. Doporučený počet dětí 15.

Děti se seznamují na vycházkách s okolím, určují stromy a rostliny, vědomosti si ověřují v encyklopediích, při provádění pokusů. Zajímají se o chráněné rostliny a živočichy, ochranu životního prostředí. Znalosti si rozšiřují při návštěvě výstav, sledováním výukového programu "Naše příroda", promítáním filmů.

Činnost kroužku přesahuje také do všech ostatních vzdělávacích oblastí.

8.1.3 VÝTVARNÝ KROUŽEK

Zájmový kroužek patří do vzdělávací oblasti Umění a kultura. Probíhá 2 hodiny týdně. Doporučený počet dětí je 12.

Výtvarná činnost dětí je procesem objevování výrazových prostředků, výtvarných postupů a forem i skrytých tvořivých schopností směřujících k osobitému sebevyjádření. Moderní formy a metody respektují dětské výtvarné sebevyjádření, jsou přiměřenější dětským zájmům, ale kladou větší požadavky na psychologický motivační přístup pedagoga.

Výtvarné práce budou vystaveny na nástěnkách nebo v Galerii naší školy.

8.1.4 KERAMICKÝ KROUŽEK

Zájmový kroužek patří do oblasti Umění a kultura. Probíhá 2 hodiny týdně, v keramické dílně nebo ve třídě. Doporučený počet dětí je 12.

Práce s keramickou hlínou je tvůrčí činnost. Děti se učí mít radost z vlastního vyjádření něčeho nového, mít schopnost objevovat stále nové možnosti a postupy práce s tímto neuvěřitelně poddajným a ušlechtilým materiálem.

Výrobky z keramické hlíny se vystavují na školních akcích, kde si mohou i ostatní děti a rodiče zkusit vymodelovat výrobek dle vlastní fantazie nebo podle předlohy.

8.1.5 COUNTRY TANCE

Zájmový kroužek Country tance patří do vzdělávací oblasti Umění a kultura. Probíhá 1 hodinu týdně v tělocvičně nebo v herně Školní družiny. Minimální počet dětí musí být 8.

Činnost v tomto kroužku je zaměřena na poslech country hudby z různých částí světa, pohybové a hudebně pohybové hry při této hudbě a výuku tanečních kroků, formací a sestav. Děti musí zvládnout také slova v anglickém jazyce, která jsou pro nácvik tance nezbytná. Důležitou součástí je i zhlédnutí videa s ukázkami jiných souborů, případně návštěva koncertu nebo představení. Děti po zvládnutí taneční sestavy mohou své dovednosti předvést na různých školních i jiných akcích.

Činnost v zájmovém kroužku přesahuje do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

8.1.6 HRA NA FLÉTNU

Zájmový kroužek hra na zobcovou flétnu patří do vzdělávací oblasti Člověk a kultura. Probíhá jednu hodinu týdně ve třídě nebo v hudební učebně. Maximální počet dětí v kroužku je 12.

Činnost v kroužku je zaměřena na rozvoj správného dýchání, získávání znalostí hudební teorie a zvládnutí hry na zobcovou flétnu. Děti se učí hrát jednoduché lidové písničky sólově i hromadně. Pokoušejí se o hraní vícehlasých skladeb a kánonů.

Své dovednosti mohou předvést na různých školních akcích. K činnosti děti potřebují svou flétnu, notový materiál.

8.1.7 DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Dramatická výchova patří do vzdělávací oblasti Umění a kultura. Probíhá 1 – 2 hodiny týdně ve třídě nebo v herně dramatické výchovy. Doporučený maximální počet dětí je 12.

Děti se učí vyjádřit své pocity a emoce verbálně i neverbálně. Musí se snažit o dobrou spolupráci se svými kamarády, učit se asertivnímu chování. Poznají správnost chování v různých situacích ve škole, v rodině i ve společnosti. Vyzkoušejí si dramatizaci jednoduchých říkadel a pohádek, kterou pak mohou předvést při třídních i školních akcích.

Pomůcky a kulisy potřebné k této činnosti si děti vyrobí samy, nebo ve spolupráci s výtvarným a keramickým kroužkem, případně i s rodiči.

8.1.8 POHYBOVÉ HRY

Zájmový kroužek patří do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Probíhá 1 hodinu týdně ve velké, popřípadě malé tělocvičně. Je určen pro žáky a žákyně 1. - 4. tříd. Minimální počet dětí musí být 8.

Činnost v tomto kroužku je zaměřena na rozvoj pohybových dovedností dětí, na spolupráci, koordinaci pohybu, prostorové vidění, ohleduplnost a především na radost z pohybu.

Na činnost v tomto kroužku je nutné základní vybavení tělocvičny, tj. lavičky, žebřiny, žíněnky, trampolína, švédská bedna, kužely, míče, švihadla a lano.

8.1.9 FLORBAL

Zájmový kroužek patří do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Probíhá 1 hodinu týdně ve velké, popřípadě v malé tělocvičně. Je určen pro žáky 1. – 4. tříd. Minimální počet je 15 dětí.

Činnost v tomto kroužku je zaměřena na rozvíjení tělesné zdatnosti, tzn. rychlosti, obratnosti, vytrvalosti a síly. Učí se herní dovednosti, tzn. pohybu po hřišti, vedení míčku, přihrávkám, střelbě. Dále pak pracovat ve dvojicích, trojicích i v družstvu. Musí zvládnout základní pravidla florbalu, učí se bojovnosti i ohleduplnosti a ke hře fair play.

Na činnost v tomto kroužku jsou nutné florbalové hokejky v potřebném množství, míčky, branky, lavičky, švihadla, kužely, bedýnky, popřípadě žebřiny.

8.1.10 AEROBIC

Zájemový kroužek patří do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Probíhá 1 hodina týdně a je určen pro žákyně 1. – 4. tříd v malé tělocvičně. Minimální počet dětí musí být 7.

Činnost v tomto kroužku je zaměřena na radost z pohybu, hudby, koordinaci sluchového vnímání a motoriky, ve správném držení těla a her. Úkolem je děti naučit vnímat hudbu, rozlišovat tempo, orientovat se v prostoru a formou her naučit děti nejrůznější činnosti. Pomocí her můžeme děti naučit i základním krokům aerobiku, motivací jsou i různá říkadla.

Na činnost v tomto kroužku je nutný magnetofon s CD přehrávačem, popř. kazetový magnetofon, švihadla, žíněnky, aerobní bedýnky, žebřiny, měkké míče, popřípadě overbally.

8.1.11 DOVEDNÉ RUCE

Zájemový kroužek patří do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Probíhá 2 hodiny týdně a maximální počet je 18 dětí.

Tato činnost spočívá v rozvoji motoriky, tvořivosti, podílí se na rozvoji některých charakterových vlastností, jako je trpělivost, pečlivost, přesnost, cit pro materiál, estetické a prostorové cítění. Dítě získává praktické dovednosti, pracovní návyky, seznamuje se s různým pracovním materiálem, učí se správně držet nástroje, uspořádat si pracovní místo, šetřit materiálem, dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny při práci a úklid po práci.

Pracují s přiděleným a někdy i s vlastním materiálem.

8.1.12 VAŘENÍ

Zájemový kroužek patří do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Probíhá 2 hodiny týdně a maximální počet je 15 dětí.

Děti se seznamují se základními přípravami pokrmů teplé a studené kuchyně, se zásadami správné výživy, kulturou stolování. Učí se zvládat jednoduché manuální úkony, které jsou nutné při přípravě jídla, např. strouhání, krájení, škrabání. Činnost probíhá ve cvičné kuchyňce a ve třídě.